

[Jørgen Jørgensen.]

Omraader, ikke alene for Landbruget, men i andre Erhverv, uden at være rede til at tage den Konsekvens deraf, at de Folk, der har Pengemidler at udlaane, maa nøjes med en mindre Rente. Det samlede Samfund er interesseret i at faa et Renteniveau, som Erhvervslivet kan bære, som gør det muligt igen at faa Sving i Arbejdet, som kan sikre de Penge, der er anbragt; og det kan være, at de Folk, der er Pengeudlaanere, til syvende og sidst selv er stærkest interesserede i en Rente, der staar i Forhold til, hvad Erhvervene er i Stand til at betale.

Det er meget ønskeligt, at Konverteringen nu gennemføres hurtigt, saaledes at i det store og hele alle Førsteprioriteterne bringes ned til 4 pCt. Jeg anser det ogsaa for at være af stor Betydning, at der er skabt Mulighed for, at de Folk, der har laant i lavt forrentede Serier til 3½ og 4 pCt., og som ikke berøres af Konverteringen, kan faa Lempelser i deres Ydelser ved, at Afdragene sættes ned. Jeg tror, dette vil vække Tilfredshed i store Kredse i Landbruget.

Den Lettelse, som Byejeendommene faa gennem en gennemført Konvertering, vil der vist fra alle Sider være Enighed om burde ikke kunne bundfælde sig i højere Ejendomspriser eller højere Grundpriser. Derfor tror jeg ogsaa, det havde været meget ønskeligt, om der dertil havde været knyttet, som det tidligere er sket ved Fremsettelse af Forslag af samme Art, en Forhøjelse af Grundbeskatningen i Byerne. Men man har nu valgt den Vej at gaa videre paa det Grundlag, der er skabt under den gældende Ordning, og tager af disse Ejendomme en Konverteringsafgift, som i Forslaget her er sat betydeligt op fra det, der findes i den gældende Lov.

Naar Renten af Førsteprioritet er nedsat, saa skabes der større Sikkerhed for Andenprioriteterne, og jeg anser det for at være meget værdifuldt, at man har faaet fastsat en Rente for Andenprioritet op til Ejendomsskyldværdien paa 4½ pCt. Der er ingen Tvivl om, at netop disse Andenprioriteter, som i mange Tilfælde er Prioriteter til tidligere Ejere, i mange Landbohjem har været det Omraade, hvor den største Risiko for Ejerens Eksistens har været. Det er ingen Hemmelighed, at den tidligere Ejer i mange Tilfælde ikke er nogen særlig blid Kreditor. De Andenprioriteter, de har staaende, har i mange Tilfælde maattet forrentes med en meget høj Rente, og jeg hilser derfor med Tilfredshed, at

man nu har fastsat, hvad denne Rente maa være.

Jeg vil imidlertid gerne henstille, om der ikke var Mulighed for, at man kunde tage Spørgsmaalet om Andenprioriteternes Afdrag op under Forhandlingen om denne Sag. Forholdet er nemlig det, at der til disse Andenprioriteter i mange Tilfælde er knyttet meget store Afdrag. I Henstandsloven er gennemført en Bestemmelse om, at man kan faa Udsættelse med at betale forfaldne Afdrag, hvis man ikke paa rimelig Maade er i Stand til at skaffe de Penge, der er Brug for til Erstatning for det Laan, man skal udbetale. Men det gælder, saa vidt jeg forstaar, kun, naar man har et samlet Afdrag.

Hvis man har købt Ejendommen paa de Vilkaar, at man f. Eks. skal betale 5 000 Kr. i Aar og man kan godtgøre, at man er ude af Stand til paa rimelige Vilkaar at skaffe disse 5 000 Kr., saa kan man faa Henstand med Betalingen af disse Penge. Denne Uopsigelighed fra Kreditors Side er her forlænget til 1938 eller 1939. Men dette gælder ikke de aarlige Afdrag. Hvis den samme Mand, der i Aar skal betale 5 000 Kr., men som kan blive fri under de Betingelser, jeg har nævnt, skal betale disse 5 000 Kr. med 1 000 Kr. aarligt i 5 Aar, saa vil han ikke kunne blive fri for at betale dette Afdrag, og det vil i mange Tilfælde betyde, at han kan komme til at afstaa sin Ejendom, fordi han ikke er i Stand til at skaffe det betydelige Afdrag, som det til Tider drejer sig om.

Naar man nu sætter Renten ned for Førsteprioritet og skaber større Sikkerhed for Andenprioritet, vil jeg anse det for fuldt begrundet, at man giver en Lempelse i disse Afdragsforhold over for alle de Ejere, der ikke er i Stand til at skaffe disse Penge, under rimelig Hensyntagen naturligvis til de Kreditorer, der har Penge til gode, paa samme Maade som Tilfældet er i Bestemmelserne i Henstandsloven, som jeg har nævnt.

Jeg har set det Tilfælde, at en Mand, der skyldte 16 000 Kr. i sin Ejendom, som var vurderet til samme Beløb til Ejendomsskyld, og som havde et Laan hos den tidligere Ejer paa 5 000 Kr. og skulde betale et aarligt Afdrag paa 500 Kr., havde betalt Rente og Afdrag indtil December Termin 1933 — saa snart det ikke var betalt til Tiden, vilde der nemlig være blevet gjort Udlæg i hans Ejendom —, men for at skaffe disse 250 Kr. Afdrag plus Renter af de 5 000 Kr. kom han i en Udgift paa mellem 200 og